

Wymaganie edukacyjne – klasa III

Edukacja polonistyczna

1) Korzystanie z informacji:

- a. uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,
- b. czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci i na etapie I edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski,
- c. wyszukuje w tekście potrzebne informacje i na miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym,
- d. zna formy użytkowe: życzenia, zaproszenia, zawiadomienie, list, notatka, do kroniki; potrafi z nich korzystać;

2) analizuje i interpretuje teksty kultury:

- a. przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi,
- b. w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów,
- c. czyta teksty i recytuje teksty z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji,
- d. ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci, czyta wybrane przez siebie i wskazane przez nauczyciela książki, wypowiada się na ich temat,
- e. pod kierunkiem nauczyciela korzysta z podręczników i zeszytów ćwiczeń oraz innych środków dydaktycznych;

3) tworzy wypowiedzi:

- a. w formie ustnej i pisemnej: kilkudzaniową wypowiedź. krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie,
- b. dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych,
- c. uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych,
- d. dba o kulturę wypowiedziania się; poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym; stosuje formy grzecznościowe,
- e. dostrzega różnicę między literą i głoską; dzieli wyrazy na sylaby; oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście,

f. pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną,

g. przepisuje teksty, pisze z pamięci i ze słuchu; w miarę swoich możliwości samodzielnie redaguje pisemne zadania domowe.

Edukacja muzyczna

1) w zakresie muzyki:

a. zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej:

- śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym); śpiewa z pamięci hymn narodowy,

- gra na instrumentach perkusyjnych (proste rytmy i wzory rytmiczne) oraz melodycznych (proste melodie i akompaniamenty),

- realizuje symbolami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne; reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje),

- tańczy podstawowe kroki i figury krakowiaka, polki oraz innego prostego tańca ludowego,

b. rozróżnia podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamika) i znaki notacji muzycznej (wyraża ruchowo czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz),

c. aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy: rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo i zespołowo, na chór i orkiestrę; orientuje się w rodzajach głosów ludzkich (sopran, bas) oraz w instrumentach muzycznych (fortepian, gitara, skrzypce, trąbka, flet, perkusja); rozpoznaje podstawowe formy muzyczne – AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części);

2) w zakresie tworzenia muzyki:

a. tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki,

b. improwizuje głosem i na instrumentach według ustalonych zasad,

c. wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją.

Edukacja plastyczna

1) w zakresie percepcji sztuki:

a. określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i z tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym: uczestniczy w życiu kulturalnym tych środowisk, wie o istnieniu placówek kultury działających na ich rzecz,

b. korzysta z przekazów medialnych; stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora);

2) w zakresie ekspresji przez sztukę:

a. podejmuje działalność twórczą posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura, w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne),

b. realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym (stosując określone narzędzia i wytwory przekazów medialnych);

3) w zakresie recepcji sztuki:

a. rozróżnia takie dziedziny działalności twórczej człowieka, jak: architektura, sztuki plastyczne, oraz inne określone dyscypliny sztuki (fotografia, film) i przekazy medialne (telewizja, Internet), a także rzemiosło artystyczne i sztukę ludową,

b. rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury; opisuje ich cechy charakterystyczne (posługuje się elementarnymi terminami właściwymi dla tych dziedzin działalności twórczej).

Edukacja społeczna

1) odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym;

2) identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami; podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia; rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny i wie, że trzeba do niej dostosować swe oczekiwania;

3) wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania; jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku;

4) jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej itp.; wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa;

5) zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je; uczestniczy w szkolnych wydarzeniach;

6) zna najbliższą okolicę, jej ważniejsze obiekty, tradycje; wie, w jakim regionie mieszka; uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność;

7) zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy) i najważniejsze wydarzenia historyczne; orientuje się w tym, że są ludzie szczególnie zasłużeni dla miejscowości, w której mieszka, dla polski i świata;

8) wie, jak ważne jest praca w życiu człowieka; wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi; czym zajmuje się np. kolejarz, aptekarz, policjant, weterynarz;

9) zna zagrożenia ze strony ludzi; potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu, niebezpieczeństwie; zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji oraz ogólnopolski numer alarmowy 112.

Edukacja przyrodnicza

1) obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem;

2) opisuje życie wybranych ekosystemów: w lesie, ogrodzie, parku, łące i zbiornikach wodnych;

3) nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego;

4) wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski; rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne;

5) wyjaśnia zależności funkcjonowania przyrody od pór roku;

6) podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo);

7) zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin:

a. wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi,

b. znaczenie powietrza i wody dla życia,

c. znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka (np. węgla i gliny);

8) nazywa części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi (np. serce, płuca, żołądek);

9) zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń stomatologa i lekarza;

10) dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości); orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu burza, huragan, śnieżycy, lawina, powódź, itp.: wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach.

Edukacja matematyczna

1) liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000;

2) zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000;

- 3) porównuje dowolne liczby w zakresie 1000 (słownie z użyciem znaków $<$, $>$, $=$);
- 4) dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania;
- 5) podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia;
- 6) rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę);
- 7) rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego);
- 8) wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności;
- 9) mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr; wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez zmiany jednostek i wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych); używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry);
- 10) waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych);
- 11) odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;
- 12) odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera);
- 13) odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII
- 14) podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych;
- 15) odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12 – i 24 – godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta, wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny);
- 16) rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach);
- 17) rysuje drugą połowę figury symetrycznej; rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu; kontynuuje regularność w prostych motywach (np. szlaczki, rozety).

Zajęcia techniczne

1) Zna środowisko techniczne na tyle, że:

- a. orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku („jak to zrobiono?”); meble, domy, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego,
- b. rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń; transportowych (samochody, statki, samoloty), wytwórczych (narzędzia, przyrządy), informatycznych (komputer, laptop, telefon komórkowy); orientuje się w rodzajach budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe, mosty, tunele, wieże) i urządzeń elektrycznych (latarka, prądnica rowerowa),
- c. określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu), estetycznych (np. ładne lub brzydkie);

2) realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu:

- a. przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia,
- b. rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,
- c. posiada umiejętności:
  - odmierzania potrzebnej ilości materiału,
  - cięcia papieru, tektury itp.,
  - montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych, korzystając z prostych instrukcji i schematów rysunkowych, np. buduje latawce, makiety domów, mostów, modele samochodów, samolotów i statków,
  - w miarę możliwości, montażu obwodów elektrycznych, szeregowych i równoległych z wykorzystaniem gotowych zestawów;

3) dba o bezpieczeństwo własne i innych:

- a. utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy,
  - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,
- c. wie jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji: wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

Wychowane fizyczne i edukacja zdrowotna

1) w zakresie sprawności fizycznej:

- a. realizuje marszobieg trwający co najmniej 15 minut,

b. umie wykonać próbę sił mięśni brzucha oraz próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa;

2) w zakresie treningu zdrowotnego:

a. przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje przewrót w przód,

b. skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki jednonóż i obunóż nad niskimi przeszkodami,

c. wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, w przyborem i na przyrządzie;

3) w zakresie sportów całego życia i wypoczynku:

a. posługuje się piłką: rzuca, chwytą, kozłuje, odbija i prowadzi ją,

b. jeździ np. rowerze, wrotkach, przestrzega zasad poruszania się po drogach,

c. bierze udział w zabawach, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego,

d. wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa i radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości;

4) w zakresie bezpieczeństwa i edukacji zdrowotnej:

a. dba o higienę osobistą i czystość odzieży

b. wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczną,

c. wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem,

d. dba o prawidłową postawę, np. siedząc w ławce, przy stole,

e. przestrzega zasad zachowania się w trakcie zajęć ruchowych, posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem,

f. potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych, wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.